Data a informace veřejného sektoru

Data a informace veřejného sektoru

- Data vs. Informace

- Veřejná správa a samospráva – velké množství dat

- Příklady:

-- Statistická data

-- Kartografické informace

-- Meteorologické informace

-- Právní informace

-- Jízdní řády

-- Katastr nemovitostí

-- Zdravotnické informace

-- Informace veřejných knihoven

-- Výsledky výzkumu a vývoje

-- Údaje z rejstříků, o nakládání s veř. prostředky, o zaměstnancích veř. sektoru, údaje zpravodajských služeb

-- ...

- Data a informace veřejného sektoru

-- Přístup k informacím veřejného sektoru

-- Základní politické právo

-- Princip publicity veřejné správy

-- Výkon veřejné moci

- Opakované užití informací veřejného sektoru

o Ekonomický aspekt

o Akcent v oblasti soukromého práva

o Otevřená data – vysoká efektivita

Právo na informace – mezinárodní kontext

· Řeší primárně přístup k informacím

· Všeobecná deklarace lidských práv (1948)

o Čl. 19 - právo na svobodu projevu zahrnující právo jakýmikoli prostředky vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky

· Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (1966)

o Podobně jako v případě Všeobecné deklarace lidských práv – právo na informace jako předpoklad a součást práva na svobodu projevu

· Úmluva Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod (1950)

o Ratifikováno 1992

· Doporučující dokumenty Rady Evropy

o Např. Rezoluce a doporučení Poradního shromáždění Rady Evropy o masmédiích a lidských právech, o deklaraci Výboru ministrů Rady Evropy o svobodě projevu informací ze dne 29. 4. 1982

o Obsahují základní principy práva na informace

§ Každá osoba má právo obdržet informace uchovávané státními orgány

§ Žadatel o informace není povinen prokazovat důvody své žádosti

§ Přístup k informacím má být uplatňován na principu rovnosti

§ Informace mají být poskytnuty v přiměřené lhůtě

§ Státní orgán musí sdělit důvody odepření informací

§ Zamítnutí žádosti musí být přezkoumatelné.

· Úmluva Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům (CETS č. 205; Tromsø, 18, června 2009)

o Zaručuje přístup k úředním dokumentům (= všem informacím zaznamenaným v jakékoli podobě)

§ Minimální povinné subjekty dle Úmluvy - orgány státní správy a samospráv, orgány zákonodárné moci, orgány soudní moci a fyzické a právnické osoby, pokud vykonávají správní pravomoc

o V současné době ratifikovalo 10 států Rady Evropy

§ Např. Finsko, Estonsko, Litva, Maďarsko a Černá hora

§ ČR zatím ne

Poskytování informací

· Na žádost

o § 4a

§ Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace, včetně k ní se vztahujících metadat, pokud tento zákon nestanoví jinak. Povinný subjekt není povinen měnit formát nebo jazyk informace ani vytvářet k informaci metadata, pokud by taková změna nebo vytvoření metadat byly pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží; v tomto případě vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena. …

§ Možnost poskytnout prostřednictvím aplikačního rozhraní (API)

o Poplatky za poskytnutí nesmí překročit nutně vynaložené náklady

· Zveřejněním

o Povinné

§ Př. § 5 odst. 1 z. č. 106/1999 Sb.

§ Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:

· a) důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,

· b) popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí o právech a povinnostech osob,

· c) místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím povinného subjektu o právech a povinnostech osob, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a označení příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,

· …

§ § 5 odst. 5 Povinné subjekty, které vedou a spravují registry, evidence, seznamy nebo rejstříky obsahující informace, které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné, jsou tyto informace povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu.

o Dobrovolné

§ § 5 odst. 7 ZInf:

§ Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.

Opětovné užití informací veřejného sektoru

· Pro efektivitu je třeba zajistit vhodný přístup k datum

o Otevřená data

o Open API

Povinné subjekty dle z. 106/1999 Sb.

· § 2 odst. 1: státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce

· § 2 odst. 2: subjekty, kterým zákon svěřil pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech osob, v rozsahu výkonu této pravomoci

Veřejné instituce

· Novela č. 39/2001 Sb. – cíl: zajistit aplikaci na veřejnoprávní media

· Intenzivní soudní praxe:

o Všeobecná zdravotní pojišťovna (Nález Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2003, sp. zn. III. ÚS 671/02)

o Fond národního majetku (Nález Ústavního soudu ze dne 27. 2. 2003, sp. zn. III. ÚS 686/02)

§ 4 znaky veřejné instituce

· (i) veřejný účel instituce

· (ii) její zřízení státem

· (iii) vznik orgánů instituce státem

· (iv) státní dohled nad činností instituce

· Státní podnik Letiště Praha (Nález Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06)

o 5. Znak

§ (v) určení, zda instituce vzniká na základě veřejného nebo soukromého práva

o Základní kámen pro rozhodovací praxi NSS

· Chaps

o IDOS – data – Seznam.cz

o Chaps: Nejsme povinný subjekt, nic nedáme

o Správní kolečko:

§ Rozhodnutí MD (Ministerstva dopravy ze dne 16. 1. 2012 č. j. 220/2011- 030-Z106/10)

§ Rozsudek KS v Brně (7. 6. 2013 č. j. 62 A 26/2012-129)

§ Kasační stížnosti (27. 9. 2013 č. j. 5 As 57/2013-16)

§ Ústavní stížnosti (II.ÚS 3669/13)

o ÚS - Ano! – přenesení výkonu veřejné správy –povinný subjekt v rozsahu přeneseného úkolu

o (ÚOHS – pokuta Chaps 2 199 000 Kč, snížena na polovinu v rozkladu)

Otevřená data

· způsob poskytování informací veřejného prostoru

· úplná,

· snadno dostupná,

· strojově čitelná,

· používající standardy s volně dostupnou specifikací,

· zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití dat s minimem omezení,

· dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů.

· 5 stupňů

· Posílení transparentnosti a kontrola veřejné správy

· Zefektivnění veřejné správy

o Zejména při existenci propojených dat

· Datová žurnalistika

· Lepší služby

· Nové ekonomické příležitosti

· Zdroj nových služeb

· Jak to celé funguje?

o Veřejná správa poskytne PSI ve formě otevřených dat -> Nezávislý vývojář nad nimi postaví aplikaci

Ochrana autorského práva

· Pouze, když autorské právo svědčí třetí osobě

· Úřední dílo! (§ 3 Aut. Z.)

· Ne databázové parvo

· § 11 odst. 2 písm. c) z. 106/1999 Sb.

o „Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským.“

· Zákonná licence užití díla pro úřední účel dle § 34 z. č. 121/2000 Sb., autorský zákon

· Př. 1 – Právní analýza vypracovaná externím subjektem

o Rozsudek NSS ze dne č. j. 3 As 55/2014-33

o V projednávané věci je tedy třeba na základě smlouvy o dílo, příp. licenční smlouvy, uzavřené mezi žalovaným a advokátní kanceláří ověřit, zda byl žalovaný oprávněn požadovanou právní analýzu stěžovatelce poskytnout, aniž by porušil autorská práva jejího zpracovatele.

· Př. 2 – Mapy criminality

· Pokud je povinný subjekt oprávněn k rozmnožování, rozšiřování a sdělování – je povinen poskytnout

Soukromí

· § 8b:

o (1) Povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.

o (2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území.

o (3) Základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

· Ustálená praxe NSS:

o Např. 8 As 55/2012-62 ze dne 22. 10. 2014

o Informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se podle § 8b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zásadně poskytují.

o Povinný subjekt neposkytne informace o platu zaměstnance poskytovaném z veřejných prostředků (§ 8b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) jen výjimečně, pokud se tato osoba na podstatě vlastní činnosti povinného subjektu podílí jen nepřímo a nevýznamným způsobem a zároveň nevyvstávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně.

· Protest – ÚOOÚ

- Argument: Neproporcionální
- Řešení – neuvádět jména s výjimkou vrcholových pozic

Revision #1
Created 2025-05-28 12:57:13 UTC by Magdalena Dobešová
Updated 2025-05-28 12:59:52 UTC by Magdalena Dobešová